

Dnevi, zapolnjeni s kulturo

Vsak človek si sam izbere, kako bo kakovostno in smiselno zapolnil svoj dan v tretjem in četrtem življenjskem obdobju. Najpomembneje je, da človek kljub morebitnim težavam ne izgubi volje do življenja in da skuša prilagoditi svoja iskanja in pričakovanja. Zaupanje vase, samospoštovanje in zadovoljstvo s samim seboj je tudi v poznejših letih mogoče gojiti, ohranjati ter celo izpopolnjevati. To se zlasti potrjuje pri vključenih v kulturne skupine, ki si zavestno prizadevajo polepšati dan. Besede »za to sem prestar« so črtali iz svojega besednjaka. Besede »starec« ne uporabljajo, nadomestili so jo s »starejši«. Kulturno udejevanje je nekaj radostnega, potrebnega in pomembnega, saj hkrati združuje in povezuje ljudi med seboj. Možnost sodelovanja ter izkazovanja sposobnosti in talentov v kulturni ustvarjalnosti je bistvenega pomena za starejše ljudi, še posebej za tiste, ki doživljajo krizo samopotrjevanja. Iz kulture zaposlitvenega okolja se morajo preseliti v medkulturne razsežnosti bivalnega okolja, kar je povezano z navezavo novih družbenih stikov in s prilagajanjem na drugačne mreže odnosov. Vključitev starejših v ljubiteljsko kulturo lahko močno olajša ta prehod in nudi nove možnosti osebne uveljavitve. Medgeneracijski dialog je v kulturnih društvih najbolj normalna stvar in brez njega ni uspešnega dela. Vključitev v (ljubiteljsko) kulturo je tesno povezana z zdravjem in dobrim počutjem. Z vključenostjo v kulturne in duhovne ter družbene aktivnosti v družini in skupnosti (društvih) starejši dokazujemo svoje sposobnosti, uživamo spoštovanje in ugled ter sklepamo nova znanstva. Šele doseženo ravnovesje med intelektualno, duševno, duhovno, čustveno in fizično platjo nam omogoči uravnovešeno in zaokroženo delovanje.

Milan Pavliha

vsebina

Društvena obvestila	2
Škodljiva prepoved sosedске pomoči	3
Ideje od drugod	4
Napoved mednarodnih projektov v 2011	8
Ali bi prihranili eno pokojnino na leto?	8
Sklepi sej ZDUS	12

Društvena obvestila

Evropsko leto prostovoljstva 2011

Z novim letom smo vstopili tudi v evropsko leto prostovoljstva 2011. Ob tej priložnosti je zveza društvenih organizacij Slovenije v sodelovanju z državnim svetom 3. decembra lani pripravila tradicionalno prireditev. Več informacij o letu in predvidenih dejavnostih je na spletni strani ministrstva za javno upravo, ki sicer koordinira delo nacionalnega usklajevalnega odbora za uresničevanje evropskega leta prostovoljskih dejavnosti: http://www.mju.gov.si/si/delovna_podrocja/nevladne_organizacije/za_nevladne_organizacije/evropsko_letu_prostovoljstva_2011/ Dodatne informacije o letu prostovoljstva so na voljo tudi na spletni strani [prostovoljstvo.org](http://www.prostovoljstvo.org), na povezavi: <http://www.prostovoljstvo.org/index.php?id=386&lang=sl>.

Višja davčna osnova?

Skupina ZDUS za davčno zakonodajo je decembra lani sprejela pobudo za spremembo dohodninske lestvice za leto 2011, ki jo je objavilo ministrstvo za finance, predvideva pa zvišanje davčnih osnov zaradi odprave najnižjega razreda ter uvedbe še enega višjega razreda obdavčitve. S tem bi odpravili plačilo dohodnine vsem, ki ne presegajo neto davčne osnove 7.634,40 evra na leto. Pobudo bo ZDUS posredoval poslanskim skupinam državnega zbora, s predlogom, da jo vložijo v zakonodajni postopek državnega zbora.

Komisija ZDUS za davčno zakonodajo

Francu Kodermanu v spomin

Na Vidmu pri Ptujju smo se 8. januarja poslovili od predsednika pokrajinske zveze društev upokojencev Spodnje Podravje in člana UO Zveze društev upokojencev Slovenije, Franca Kodermana.

Od nas se je poslovil pri 68. letih, mnogo prezgodaj. Bil nam je dober tovariš, ki mu ni nikoli zmanjkalo pobud in idej, kako starejšim polepšati jesen življenja, posebej danes, v teh težkih časih, ki starejšim niso ravno naklonjeni.

Pogrešali ga bomo prijatelji, sodelavci, najbolj pa bo čutila vrzel njegova družina, žena, otroci in vnuki.

Vsem pa nam bo ostal drag spomin nanj.

Njegove sodelavke in sodelavci

Prevozi za 50 potnikov

Ponujamo vam svoje storitve prevozov z visokopodnim 52 + 1 sedežnim avtobusom znamke Mercedes benz Turismo.

Vozilo je letnik 2001 in je opremljeno z vsem potrebnim po zakonu o prevozu v turističnem razredu višjega razreda. Imamo licenco za opravljanje prevozov za mednarodni potniški promet.

Ponujamo vam strokovno vodenje in organizacijo poti ter ugodne cene.

Delujemo iz Kopra in Črnomlja, zato vas tudi vabimo, da v prihodnje postanete naša cenjena stranka.

Bogomir Martinšek

030/385 638

ZDUS

Obiskujte strani www.zdus-zveza.si

Škodljiva prepoved sosedске pomoči

Iz medijev smo izvedeli, da vlada pripravlja predlog zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno, ki med drugim omejuje tudi t. i. sosedska pomoč. Če držijo povzetki medijev, smo tako priča še eni norosti, ki jo bo nad svojimi državljani zagrešila oblast. Vse skupaj bi nas moralo biti sram.

V času, ko se soočamo z dramatično negativnimi finančnimi, ekonomskimi, socialnimi in drugimi kazalci, ostaja ena najpomembnejših opornih točk našega družbenega sobivanja prav medčloveški odnos. V času krize, ko se znaten del prebivalstva sooča z materialno revščino, ko kronično zmanjkuje optimizma in zaupanja v državne institucije in se kopičijo vse druge vrste problemov in težav, moramo predvsem paziti, da ostanemo ljudje človečni v tolikšni meri, da bomo v stiski drug drugemu priskočili na pomoč.

Kot je znano, je slovenska država posebna tudi zato, ker v državni himni izraža svojo zavezanost dobrososedskim odnosom: ne vrag, le sosed bo mejak. Resda gre tu za prizadevanja in želje po dobrososedskih odnosih med Slovenci in sosednjimi narodi, toda v resnici je tako, da je lahko katerakoli družba zdrava in uspešna le takrat, ko tudi njeni posamezniki gojijo pretežno dobrososedske odnose.

Teh odnosov pa ne more ustvariti in zagotoviti zgolj pravo. Te odnose ustvarjamo in gojimo ljudje z vsemi svojimi bolj ali manj občutljivimi socialnimi tkivi. S pozdravom, pogovorom, nasmehom, morebiti igro ter ne nazadnje tudi s sosedsko pomočjo. Kjer takšnega tkiva ni, kjer bližnji ali daljni sosed le še nemo in brezosebno hodijo drug mimo drugega, družba umira. Tam ni več sosedov, znancev ali prijateljev, pač pa so le še premikajoča se telesa, ki se ne zavedajo, da jih je človeškost že zapustila. Da ne bi postali taka živa trupla, moramo ostati čim bolj človečni ter kljub naglici, razdraženosti, jezi, žalosti in drugim oblikam nemira in bolečine v sebi venomer znova obujati tiste pozitivne in plemenite človeške lastnosti, ki nas povezujejo z drugimi in nam bistveno dopolnjujejo smisel življenja.

Ena temeljnih značilnosti tega sveta je, da se kakovostne stvari dolgo gradijo, porušiti pa jih je mogoče v trenutku. To velja še posebej za medčloveške odnose. Tudi za medsosedske. Prav v tem primeru pa nam ekonomska in socialna kriza prinaša poseben izziv. V času, ko se povečuje brezposelnost, padajo plače, povečuje revščina in je čedalje več negotovosti in strahu, lahko postanemo drug drugemu (še) boljši sosedje. Ta čas nas preizkuša tudi v tem. Ali se bomo še bolj zaprli vase, ignorirali druge ter poskrbeli zgolj zase in svoje družinske člane ali pa bomo zmožni ohranjati in v še večji meri gojiti tudi sočuten, solidaren in spodbuden odnos do bližnjih in daljnih sosedov.

Žal vlada očitno meni, da kriza ni dovolj. Zdaj nas bo preizkusila še ona. Seveda s pomočjo zakona. Kako znano in predvidljivo! Na ta način bo omejila možnosti medsosedske pomoči. Zakon bo

predpisal denarne sankcije za podjetnika, ki bo na področju svoje zasebne dejavnosti pomagal sosedu. V času, ki naravnost kriči po vseh drugih in drugačnih finančnih, ekonomskih in socialnih ukrepih, bo oblast udarila tam, kjer bo naredila nepopravljivo škodo. Po lastnem družbeno-moralnem tkivu, kolikor ga je sploh še ostalo. Po ljudeh, ki s(m)o si sosedje.

Omejitev dela na črno v t. i. medsosedskih razmerjih je s stališča reševanja države kapljica v morje, s stališča poslabševanja medčloveških odnosov pa pravi niagarski slap onesnažene vode.

Zakonska omejitev sosedskega dela na črno naj bi po besedah pristojnega ministra prinesla prepoved sosedске pomoči za vsakogar, ki je profesionalno v določenem poslu in bi iz te dejavnosti opravljal sosedsko pomoč. Konkretno to pomeni, da vam sosed, ki, denimo, opravlja samostojno dejavnost kot frizer, ne bo smel doma brezplačno urediti pričeske. Če vam torej za svojo storitev ne bo izdal računa, bo plačal kazen 2 tisoč evrov.

Na ministrstvu ob tem pojasnjujejo, da se zavedajo nekaterih perečih vprašanj ali možnih težav pri zagotavljanju nadzora nad uresničevanjem takega zakona. Tako naj bi bila sosedska pomoč še vedno dopustna v primerih, ko med sosedi obstaja določena bližina v pomenu prebivanja. Pri tem še ni jasno, ali bodo pristojni nadzorniki to bližino merili v kilometrih ali v človeških odnosih, vsekakor pa naj bi ministrstvo do uveljavitve zakona v tem primeru našlo rešitve, ki bodo izvedljive.

Toda resničen problem sploh ni v takšnih in drugačnih zakonskih formulacijah ter v iskanju realnih možnosti za uresničevanje zakona. Problem je v miselnosti, da je treba po državljanih, med katerimi je vedno večja množica takih, ki jim država ne omogoča, da bi sploh lahko zakonito zaslužili za svoje normalno preživetje, udariti še s tako ponižujočo obliko nadzora in sankcioniranja t. i. dela na črno. Ali bomo zdaj spodbujali že to, da bo sosed ovajal soseda? Ali bomo preprečevali brezplačno pomoč, ki jo bo dobronameren posameznik na opisani način ponudil sosedu ali njegovi družini? Ali torej nekdo, ki poklicno opravlja določeno dejavnost, tega dela ne more in ne sme opravljati za soseda brezplačno, zgolj kot prijateljsko, solidarnostno pomoč? Ali nam zakon sploh sme prepovedati, da delujemo prostovoljno in brezplačno v prid sočloveku, sodržavljanu?

Opisana ideja, ki jo vsebuje predlog zakona, je družbeno destruktivna, zato upam, da se bo v prihodnjih dneh in tednih kritično oglasilo čim več državljanov, ki bodo ministrstvo in vlado pozvali, da od predlagane zakonske zamisli odstopi ter raje bolje nadzira samo sebe in vse tiste, ki so davkoplachevalce v minulih desetih ali dvajsetih letih nesmotrno ali nezakonito prikrajšali za stotine ali celo tisoče milijonov evrov.

Prof. dr. Miro Cerar

Povzeto po <http://www.ujet.si/>

Ideje od drugod

Na svetu so vedno bili ljudje, ki so znali iz blata narediti zlato, tudi iz staranja, kar dokazujejo neštete organizacije, ki za denar poskrbijo s tem, da ljudem v starosti ne gre slabo, da imajo zasebne servisne službe, stalno in dobro plačano delo in da ima država mir pred nerganjem starejših ljudi, češ da zanje nihče ne naredi dovolj.

Pred desetimi leti je spreten poslovnež v angleškem delu Kanade, v Vancouvru, ustanovil podjetje, ki je v desetih letih preraslo v veliko mednarodno organizacijo, v katero so vključene tako državne izpostave ministrstev za socialo, kot tudi številne nevladne organizacije s programi za starejše, pa tudi mednarodne korporacije, ki proizvajajo artikle in predmete, prilagojene za športno vadbo starejših, za njihovo zdravo prehrano in za njihovo dobro duševno počutje. Ta velika asociacija je razpredena že po 37 državah, povezana je s svetovno zdravstveno organizacijo, vanjo so vključeni tako posamezniki, kot tudi podjetniki, servisne službe, vse je podrejeno ohranjanju dobrega počutja starejših. Končni rezultat je viden tudi na internetni strani ICAA, to je kratica za International Council of Active Aging, po naše bi se reklo mednarodni svet za aktivno staranje.

Čudovite fotografije vitkih in vitalnih osivelih tekačic po peščenih obalah oceana sledijo fotografije pohodnikov po prečudovitih gozdovih in med bleščečimi jezери. A ne le to: spletni strani vabijo k učenju: ljudje, ne amatersko, pač pa se znanstveno lotite hoje, teka, joge, tai čija, tudi tu vas čaka veliko lepega! Nič seveda ni zastoj, vse se plača. Če hočeš dobivati obvestila o novostih na svoj elektronski naslov, se moraš seveda prijaviti. Kot zasebnika te bo to stalo skoraj 400 dolarjev na leto. Samo za elektronska pisma in obvestila, seveda. Če pa hočeš prijaviti organizacijo, kakršna je na primer ZDUS, jo bo to stalo 5000 dolarjev na leto.

Halo... !

No, nič hudega, si pač samo oglejmo, kaj imajo novega, uporabnega tudi za nas. Kot Kitajci, ki si ogledajo novost, jo preštudirajo, potem pa posnemajo, in to ponavadi veliko bolje od izvirnika. In res, kar mrgoli idej o tem, kaj bi lahko pri nas počeli, a se tega še nismo spomnili.

Ena od zamisli, ki so mi najbolj prirasle k srcu, je delovanje starejših prostovoljcev pod geslom sivi, zeleni in aktivni.

Zamislite si naše društvo upokoјencev, ki svojim članom in članicam začne ponujati popolno novost: vsak teden pohod čez travnike in gozdove, vmes pa pobiranje smeti. Ali pa izlet v hribe s profesionalnim vodstvom: z biologom prostovoljcem, ki starejše pohodnike uči o kameninah, rastlinah in drevesih, njihovi starosti, koristnosti listja in črnice na tleh, ki jih uči gledati ptice in opažati gnezda, ki jih pouči o najboljšem načinu izdelave ptičje pogače in podobno. Zamislite si, kako drugačni in koliko zanimivejši bi bili izleti, ki jih prireja skoraj vsako društvo upokoјencev, če bi mimogrede kdo poučeval digitalno fotografijo. Kako lep občutek bi imeli člani društva upokoјencev, če bi vsak od njih mimogrede nabral vrečko smeti. Občutek koristnosti, da si nekaj storil za svojo deželo, zase, za živali okrog sebe, da nisi samo gledal gor v oblake, ampak si odnesel bogastvo novega znanja domov, vse to je dodana vrednost. Kje najti profesionalce, da bi na izletih učili, karkoli že? Kar med nami so. Poznate jih in povabite jih medse, tudi če niso člani društva upokoјencev! Tiste, ki so se pravkar upokoјili in potrebujejo novo družbo. Vsak se z veseljem pridruži, če začuti, da je koristen in zaželen. In v tem je bistvo uspeha te velike vancouvrske organizacije. Igrajo prav na to karto: zbuditi občutek, da si kljub letom še koristen, da te še potrebujejo, da te morda celo občudujejo in imajo radi. S to razliko, da je treba tam v Kanadi, če se pridružiš, to mastno plačati. Pri nas pa je, vsaj za zdaj, vse še vedno skoraj zastoj.

Lada Zei

Vprašalnik o uporabnosti ORPO

1. Kdaj ste nabavili program ORPO: _____
_____

2. Od kdaj program uporabljate: _____
_____

3. Katerev opcije programa uporabljate?

a) _____

b) _____

c) _____

d) _____

4. Kako ste zadovoljni s programom? (obkroži črko!)

a) Program nam povzroča veliko težav.

b) Program slabo deluje.

c) S programom smo zadovoljni , težave so manjše.

d) Zelo smo zadovoljni težav nimamo.

5. Opišite težave če jih morda imate. Naštejte jih!

_____
_____
_____
_____

6. Kaj predlagate, da je potrebno storiti, da boste s programom popolnoma zadovoljni?

_____
_____
_____
_____

Društvo: _____ Predsednik društva: _____

Izpolnjen vprašalnik pošljite na ZDUS, Kebetova ulica 9, 1000 Ljubljana, s pripisom ORPO.

Starejši za skladen razvoj dolgožive družbe

Na ustanovni seji so se ta mesec sestali predstavniki partnerjev v projektu Starejši za skladen razvoj dolgožive družbe, to pa so predstavniki Zveze društev upokojencev Slovenije, upokojenskih klubov delavcev ministrstev za obrambo in notranje zadeve ter predstavniki društva Seniorji. Projekt je ocenjen na 145 tisoč evrov, od tega 85 odstotkov sredstev prispeva evropski socialni sklad, razliko pa proračun Slovenije. Nosilec projekta je Zveza društev upokojencev Slovenije, njegov vodja pa je podpredsednik ZDUS Anton Donko.

Projekt je stekel v oktobru lani, trajal pa bo dve leti. Po projektu bodo upokojeni strokovnjaki spremljali delo državnega zbora, vlade, medijske nastope poslancev in o njih pisno obveščali pokrajinske aktivne, ki se bodo izoblikovali pri pokrajinskih zvezah društev upokojencev, hkrati pa bodo pošiljali navedenim ustanovam in posameznikom usklajene strokovne pripombe, ki bodo nastajale v delovnih skupinah, sestavljenih iz upokojenih strokovnjakov za posamezna področja projekta, na okroglih mizah po vsej državi itd. Sodelavci v projektu bodo pomagali z nasveti in pobudami tudi številnim nevladnim organizacijam, ki se kakorkoli ukvarjajo z omenjeno problematiko in z željo, da se aktivno vključijo v snovanje zakonov, povezanih z razvojem dolgožive družbe. Takih zakonov bo v dveh letih predvidoma nastalo deset. Udeleženci v projektu nameravajo odpreti tudi poseben spletni portal.

narjev društev upokojencev pa bo skrbela Božena Kos. Najpomembnejši del projekta, to pa je aktivno državljanstvo, katerega namen je aktivirati miselne potenciale upokojencev po pokrajinskih zvezah ter njihovo sodelovanje v oblikovanju systemskega in zakonskega reševanja te problematike, saj postajajo prav upokojenci čedalje večji del dolgoživih družb, pa bo usmerjal Emil Milan Pintar, ki je opozoril, da je izjemno težko dopolnjevati že oblikovana zakonska besedila, saj se razprava takrat bolj ali manj osredotoča na sprejemanje ali zavračanje ponujenih zakonskih rešitev, ki jih avtorji, to pa so praviloma uradniki, branijo z vsemi sredstvi. Zato Pintar vidi možnost večjega vplivanja strokovnjakov civilne družbe predvsem v sodelovanju pri nastajanju osnutkov zakonov, še preden postanejo zakonski predlogi ali systemske rešitve. »Da bi uresničevali to možnost, pa se moramo primerno pripraviti in organizirati,« je poudaril Emil Milan Pintar.

Da bi dosegli zastavljene cilje, ki niso skromni, bo Rožca Šonc po državi pripravljala posvete nevladnih organizacij, sestanke s predsedniki upokojenskih društev bo sklicevala in vodila glavna tajnica ZDUS Zdenka Ferfila, za letna srečanja z gospodarstveniki bo skrbel podpredsednik ZDUS Mirko Miklavčič, skrb za letna srečanja vseh udeležencev v projektu pa so na ustanovnem sestanku naložili predstavniki društva Seniorji Justini Pančur. Na ustanovnem sestanku so se udeleženci še zavzeli, da nosilci pro-

Projekt je razdeljen na več med seboj povezanih sklopov. Strokovnjake, ki se bodo ukvarjali s problematiko zagovornišva in civilnega dialoga, bo vodila predsednica ZDUS dr. Mateja Kožuh Novak, za zagotavljanje računalniške podpore bosta skrbela Niko Jurešič in Rado Senčur, krepitev mreže v okolju bo skrb vodje projekta podpredsednika ZDUS Antona Donko, z zakonodajnimi pobudami se bosta ukvarjali Branka Kastelic in dr. Dunja Obersnel Kveder, za spletni portal in komuniciranje bosta skrbela Lada Zei in Matjaž Vizjak, za letna izobraževanja funkcio-

jekta in podprojektov čimprej pritegnejo k delu pokrajinske zveze društev upokojencev, ki naj izberejo po pet do deset aktivnih upokojenih strokovnjakov z različnih področij (ekonomistov, pravnikov, sociologov, zdravnikov, pa tudi ljudi z izkušnjami v poslovanju ipd).

ZDUS že spremlja nastajajočo zakonodajo in selekcionira področja, ki so za starejše še posebej zanimiva, pokrajinske zveze društev upokojencev pa že čaka pomembna naloga, da sproti seznanjajo poslance s svojega območja s sprejetimi stališči.

info.zdus

Napoved mednarodnih projektov v 2011

V letu 2010 je bila ZDUS povabljena v več mednarodnih partnerstev in projektov z različnih področij, kot denimo vseživljenjsko učenje, uporaba informacijske tehnologije v starajoči se družbi, aktivno staranje, diskriminacija in nasilje nad starejšimi, bivanje starejših itd. Naša vloga v teh projektih je spričo naše značilnosti in organiziranosti predvsem preizkus novih metod in načinov dela, izvedba pilotnih projektov, organizacija dogodkov itd. Sofinancer (različne institucije EU) ponavadi zagotovi 75 do 85 odstotkov potrebnih sredstev, razliko pa mora kriti partner sam.

Do konca 2010 smo dobili obvestilo o odobritvi naslednjih projektov:

• **Moja zgodba** (MyStory), financiranje iz programa EU, vseživljenjsko učenje – Grundtvig. Prijavitelj in vodilni partner je organizacija EuroEd iz Romunije, drugi partnerji pa še iz Finske, Estonije in Velike Britanije. Projekt bo trajal tri leta. Tema projekta je uporaba komunikacijske tehnologije za ohranitev evropske zgodovine, ustnega izročila in medgeneracijsko sodelovanje. Glavna zamisel projekta je, da starejši pripovedujejo zgodbe o starih časih, mladi pa jih snemajo (video, audio nosilci) in objavljajo na posebni spletni strani. Druge aktivnosti so še: delavnice o uporabi interneta in s tem povezano usposabljanje mentorjev za delo s starimi in mladimi.

Projekt se bo začel januarja 2011 z uvodnim srečanju v Romuniji.

V okviru ZDUS je vodja projekta Mimica Kidrič, koordinatorica pa Alenka Ogrin.

• **StopView**, financiranje iz EU programa Daphne.

Prijavitelj je Auser iz Italije, partnerji pa so še iz Portugalske, Francije, Bolgarije, Grčije. Tema projekta je nasilje nad starejšimi ženskami. Projekt bo trajal tri leta, trenutno pa je še v fazi usklajevanja vodilnega partnerja z EU komisijo. Aktivnosti bodo zajemale raziskavo o stanju na področju nasilja nad starejšimi ženskami, prepoznavanje nasilja in ukrepanje, svetovanje, usposabljanje, kako se upreti nasilju itd. Predvideni začetek projekta je februar 2011.

Za vodjo projekta predvidevamo Zmago Prošt, za koordinatorica pa Tanjo Poljanšek.

• **Inovativne rešitve bivanja in oskrbe za starejše v srednjeevropskih mestih** (Innovative Housing and Care Solutions for Elderly in Central European Cities), financiranje EU – Evropski sklad za regionalni razvoj (ERDF). V tem projektu vidimo možnost za nadaljnji razvoj projekta AOBIS, za katerega nam na nacionalni ravni ni uspelo zagotoviti financiranja za načrtovane aktivnosti. Partnerstvo sestavlja 14 organizacij, inštitutov in ustanov iz 8 držav: Italije (vodilni partner je oddelek za zdravstvo iz Benečije – Julijske krajine), Avstrije, Madžarske, Nemčije, Češke, Slovaške, Poljske in iz Slovenije (ZDUS, urbanistični inštitut in ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve kot pridruženi partner). Projekt je v drugi fazi prijave, dokončno odobritev pa lahko pričakujemo do sredine leta 2011, ko bodo lahko stekle projektne aktivnosti. Projekt bo trajal tri leta.

Slovenski vodja projekta bo Tomaž Banovec, koordinatorica pa Alenka Ogrin.

info.zdus

Kartici ugodnosti na pot

Drage sodelavke in sodelavci,

že nekaj let nas spodbujate, da bi tudi v naši veliki organizaciji pripravili kartico ugodnosti. Idejo je pograbil podpredsednik Mirko Miklavčič, predstavil jo je gospodarski komisiji ZDUS, ki jo vodi Janko Deželak. Komisija je naredila projekt in povabila k uresničitvi več izdajateljev kartic. Najboljši ponudnik je bilo podjetje Diners International. Dogovor je po mnenju komisije in vodstva ZDUS, ugoden. Vsak član ZDUS naj bi ob redni uporabi te kartice prihranil najmanj eno pokojnino na leto. Popusti morajo biti tako veliki, da bodo DU, katerih člani bodo uporabljali kartico ugodnosti, dobila od Dinersa provizijo, kar bi izboljšalo denarno poslovanje društev, omogočilo društvom, pokrajinskim zvezam in ZDUS, izvedbo večjega števila aktivnosti za člane. Na kartici bo znak ZDUS, kar pomeni, da pri nakupih s popusti ne bo več treba kazati odrezkov od pokojnin. Enkrat na mesec, običajno okoli prvega v mesecu, bo dobil vsak uporabnik kartice račun za plačilo dobrin, kupljenih s kartico. Račun boste plačali na vsem najbolj utečene načine (s položnico, trajnikom ipd.) Pod dogovorjenimi pogoji boste kartico lahko uporabljali tudi za nakup na kredit do 6 mesecev. Vse podrobnosti boste dobili v navodilih Dinersa. Diners nam nudi prvo leto kartico brezplačno, naslednja leta pa bo članarina evro in pol na mesec. V kratkem bodo vsi člani ZDUS dobili na domove ponudbo za pridobitev kartice. Pričakujemo, da bodo društva prva nabavila kartico ugodnosti za nakupe in plačila društvenih stroškov, in tako motivirala člane za njeno uporabo. Posebej se bomo morali potruditi pri starejših, ki imajo odpor do kartičnega poslovanja, saj bo prav njim prihranjena pokojnina prišla še najbolj prav. Podjetje Diners se trudi dogovoriti za popuste pri podjetjih, kjer mi, starejši, največ kupujemo. Te dni že sklepajo prve pogodbe in bodo vse imetnike o dogovorjenih popustih, obvestili. V upanju, da boste kartico ugodnosti z veseljem sprejeli in jo tudi s pridom uporabljali, vas pozdravljam vaša

*Mateja Kožuh Novak,
predsednica Zveze društev upokojencev Slovenije*

Ali bi p po eno p

Diners Club vam je na voljo 24 ur na dan, vse dni v tednu in za vsa vprašanja. S kartico Diners Club - ZDUS ste lahko brez skrbi ob morebitni izgubi ali kraji, saj preprečimo promet z njo takoj po prejemu vašega obvestila. Ob sumu zlorabe bomo nemudoma zaustavili avtorizacijo plačil. Novo kartico vam izdelamo v 24 urah, medtem pa vam omogočamo tudi plačila brez nje. Kartica Diners Club - ZDUS je vaša kartica ugodnosti.

Zakaj uporabljati kartico Diners Club - ZDUS?

- Nakupujete na več kot 15 milijonih prodajnih mest po vsem svetu in več kot 21 tisoč po vsej Sloveniji.
- Nakupujete na obroke le z enim podpisom, brez dodatne dokumentacije, na več kot 7.500 prodajnih mestih v Sloveniji, večinoma brez obresti.
- Bogat in pester nagradni program: pri plačilu s kartico Diners Club - ZDUS avtomatično zbirate nagradne točke (1 porabljen evro = 1 nagradna točka). Te lahko kadar koli izkoristite za ugodnosti iz nagradnega programa.

- Posebne ugodnosti le za imetnike kartice Diners Club - ZDUS.
- Vsak mesec nove akcije in popusti na različnih prodajnih mestih.
- Varnostna sporočila SMS, ki vas lahko takoj po uporabi obvestijo o znesku in času nakupa.
- Brezplačen vstop in udobje v letaliških salonih na 318 letališčih po svetu.
- Prevzem odgovornosti ob izgubi ali kraji kartice takoj po prejemu obvestila.
- Svetovalni center, dosegljiv 24 urah, ves dan, vse dni v letu.
- On-line storitve (na spletni strani lahko pregledate stanje in mesečne račune, uporabljate e-račun, naročate nagrade ...).
- 4-krat na leto brezplačni izvodi Diners Club Magazina.

Prihranili pokojnino na leto?

Ugodnosti kartice Diners Club - ZDUS

Uporaba kartice je zelo preprosta. Pri nakupih je dovolj samo vaš podpis, tudi za nakupe na obroke. Za dvig gotovine na bankomatih pa potrebujete le svojo PIN-kodo. Kartica bo koristila tudi kot identifikacija za članstvo v ZDUS, zato odrezke od pokojnine ne boste več potrebovali.

Razdelite svoje nakupe na obroke. Na več kot 7.500 prodajnih mestih po Sloveniji lahko s kartico Diners Club - ZDUS nakupujete na obroke, večinoma brez obresti. Nakup je opravljen hitro in enostavno, brez dodatne dokumentacije. Zadostuje le vaš podpis. Seznam vseh prodajnih mest, na katerih lahko kupujete na obroke, najdete na naši spletni strani: www.dinersclub.si.

Ugodnosti za člane ZDUS. Imetniki kartice Diners Club - ZDUS boste imeli na voljo še posebne, dodatne ugodnosti, ki jih boste lahko izkoristili le s kartico Diners Club - ZDUS. Katalog ugodnosti ZDUS je v pripravi, vključeval pa bo popuste pri hrani in oblačilih, v lekarnah, pri zavarovanjih, potovanjih in mnogo več! S koriščenjem ugodnosti in popustov boste lahko prihranili tudi po eno pokojnino na leto!

Mesečne ugodnosti. Za imetnike kartic Diners Club - ZDUS pripravljamo vsak mesec različne ugodnosti in akcije, namenjene le članom Diners Cluba - ZDUS.

Zavarovanje za vse na enem mest. Varnost ni pomembna le pri uporabi kartice, temveč tudi na vseh drugih področjih življenja, zato vam kartica Diners Club - ZDUS v sodelovanju z zavarovalnico Generali, d. d., omogoča zavarovanje za vas in vašo družino. Sklenite samo eno zavarovanje, in sicer po ugodni ceni in na obroke. Izbirate lahko med tremi paketi, osnovno zavarovanje vam je na voljo za samo 1 evro na mesec. Zavarujete lahko tudi družinske člane! V prihodnosti vam bodo na voljo tudi druge možnosti zavarovanja, samo za imetnike kartice Diners Club - ZDUS.

Nagradni program. Za naše zveste člane smo pripravili bogat nagradni program, s katerim želimo

izraziti hvaležnost za izkazano zaupanje ter vam omogočiti številne ugodnosti in privilegije. Pri plačilu s kartico Diners Club - ZDUS namreč avtomatično zbirate nagradne točke (1 porabljen evro = 1 nagradna točka). Prejmete jih za vse stroške, tudi znesek dviga gotovine, seveda ob pravočasnem plačilu mesečnih računov (poravnanih v roku). Nagradne točke lahko kadar koli izkoristite za zanimive ugodnosti iz nagradnega programa z do 50 odstotki popustom. Izbirate lahko med različnimi sklopi nagrad: življenjski stil in design, šport in prosti čas, potovanja in wellness ter obedi in kultura. Več na www.dinersclub.si.

Pričakovana starost

Statistični urad Evropske unije Eurostat je tudi letos pripravil izračune za pričakovano trajanje življenja glede na izobrazbo po Mednarodni standardni klasifikaciji izobraževanja 1997 (v nadaljevanju ISCED 97). Izračuni so bili izdelani za leti 2007 in 2008. Izbor držav, ki so sodelovale v raziskavi, je temeljil na dostopnosti podatkov o umrlih in podatkov o umrlih po socialnoekonomskih značilnostih ali po izobrazbi za Bolgarijo, Češko, Dansko, Estonijo, Italijo, Madžarsko, Malto, Poljsko, Romunijo, Slovenijo, Finsko, Švedsko in Norveško. Na pobudo Eurostata je Slovenija posredovala podatke o številu umrlih po spolu. Podatke o izobrazbi za umrle smo posredovali na podlagi podatkov, pridobljenih s popisom prebivalstva v Republiki Sloveniji v letu 2002 in statističnega registra delovno aktivnega prebivalstva. Eurostat je podatke o izobrazbi združil v tri izobrazbene skupine, in sicer osnovnošolska izobrazba ali manj, srednješolska izobrazba ter višješolska in visokošolska izobrazba. Pri razlagi rezultatov pa je treba upoštevati, da gre za poskusne izračune in da se bo metodologija izračuna v prihodnje še dopolnjevala, zato je treba razlago jemati z določenimi pridržki.

Države se po pričakovanem trajanju življenja precej razlikujejo.

Izračunano pričakovano trajanje življenja po izobrazbi razkriva po navedbah Eurostata socialnoekonomske neenakosti na področju zdravja. Najpomembnejša ugotovitev je, da se v večini držav, zajetih v raziskavo, pričakovano trajanje življenja povečuje s stopnjo izobrazbe; bolj izobraženi ljudje živijo dlje kot manj izobraženi, pa naj gre za moške ali ženske. Pričakovano trajanje življenja za ženske z določeno stopnjo izobrazbe je vedno daljše od pričakovanega trajanja življenja za moške z enako stopnjo izobrazbe, vendar so razlike med spoloma vse manjše, čim višja je izobrazba.

Po navedbah Eurostata je vpliv izobrazbe na pričakovano trajanje življenja, to je razlika v pričakovanem trajanju življenja med višješolsko in visokošolsko izobraženimi ter osnovnošolsko ali manj izobraženimi najbolj očitna pri moških v državah vzhodne Evrope (Bolgarija, Češka, Estonija, Madžarska, Poljska, Romunija). Med drugimi državami, zajetimi v raziskavo, so razlike manj izrazite. Objavljeni podatki prikazujejo drugo pomembno »prednost« žensk pred moškimi, in sicer, da je pričakovano trajanje življenja za moške z višjo in visokošolsko izobrazbo še vedno nižje od pričakovanega trajanja življenja za ženske z osnovnošolsko izobrazbo ali nižjo od tega. To je veljalo v letih 2007 in 2008 za prebivalce vseh starosti v Italiji, na Malti, na Poljskem, v Romuniji, v Sloveniji, na Finskem, na Švedskem in na Norveškem. Pri drugih državah, ki so bile zajete v raziskavo, je to veljalo za približno polovico primerov, in sicer v veliki večini pri starosti 50, 60 in 70 let.

Po navedbah Eurostata je mogoče ugotoviti tudi to, da je razlika

v pričakovanem trajanju življenja med izobrazbenimi skupinami pri moških večinoma večja kot pri ženskah, v mnogih primerih celo dvakrat večja. Razlike med izobrazbenimi skupinami so najizrazitejše med mladimi moškimi. Na splošno je razlika v pričakovanem trajanju življenja za moške pri vseh starostih večja pri primerjavi srednješolske izobrazbe z osnovnošolsko izobrazbo ali nižjo od te kot pri primerjavi srednješolske izobrazbe z višješolsko in visokošolsko izobrazbo. Pri ženskah so te razlike manj izrazite tako pri primerjavi srednješolske izobrazbe z osnovnošolsko izobrazbo ali nižjo od te, kot tudi pri primerjavi srednješolske izobrazbe z višješolsko in visokošolsko izobrazbo. Pričakovano trajanje življenja za ženske je bistveno višje kot za moške, so pa manjše razlike med izobrazbenimi skupinami v pričakovanem trajanju življenja za ženske in za moške.

Tudi v Sloveniji najdlje živijo višješolsko in visokošolsko izobražene ženske.

Tako kot pri vseh v raziskavo zajetih državah se tudi v Sloveniji pojavljajo razlike po spolu in izobrazbi v pričakovanem trajanju življenja. Glede na izsledke raziskovanja v letu 2008 »najbolje kaže« višješolsko in visokošolsko izobraženim ženskam, saj lahko pri starosti 30 let pričakujejo še nekaj več kot 54 let življenja, medtem ko lahko moški pri tej starosti in s tako izobrazbo pričakujejo blizu 4 leta manj kot ženske. Ženske s srednješolsko izobrazbo lahko pri starosti 30 let pričakujejo še nekaj manj kot 54 let življenja, moški pa še natanko 47 let. Najslabše »kaže« tistim z osnovnošolsko izobrazbo ali nižjo od te, pri čemer lahko ženske, stare 30 let, pričakujejo še 52 let življenja, medtem ko lahko moški pri tej starosti in s tako izobrazbo pričakujejo še nekaj manj kot 43 let življenja. V letu 2008 je razlika v pričakovanem trajanju življenja med višješolsko in visokošolsko izobrazbo ter osnovnošolsko izobrazbo ali nižjo od te najočitnejša pri 30 let starih moških. Pri njih je namreč ta razlika nekaj več kot 7 let, medtem ko je pri 30 let starih ženskah le 2 leti in pol.

Komentar. Pri višješolsko in visokošolsko izobraženih se Slovenija ne razlikuje veliko od držav, zajetih v tabeli. Vendar so razlike med moškimi »izobraženci« v Sloveniji v primerjavi z manj izobraženimi vseeno kar velike. Razlika med »izobraženimi« ženskami in tistimi, ki to niso, je bistveno manjša, a še vedno znaša 2,8 leta. Kako je z bremenimi pokojninskih in drugih skladov po spolu in izobrazbi, lahko sklepamo sami.

V razmerah dolgožive družbe je treba poleg tega razmišljati še o drugih zadevah.

Stroka pravi, da je samo Amišem (posebna etnična skupnost v ZDA) uspelo izravnati pričakovano dobo trajanja življenja med spoloma (brez avta, alkohola, ipd).

Uršula Iljaš Petrovič, SURS

Anketni vprašalnik za vse, ki bi bili pripravljeni sodelovati v ZDUS

Izpolni kandidat:

Ime in priimek: _____ Rojstni datum: _____

Prebivališče: _____

Član društva upokojencev: _____ Od leta: _____

Dosedanje delovanje v društvu: _____

Na katerem področju bi želeli sodelovati:

kultura, gospodarstvo, šport, pravna vprašanja, zdravstvo, socialna vprašanja, prostovoljstvo, okoljevarstvo, tehnična kultura, pokojninska politika, kadrovske in organizacijske zadeve, informatika, izobraževanje, delo na projektih, drugo: _____

(obkrožiti ali podčrtati)

Ali želite sodelovati:

v organih, delovnih telesih, delovnih skupinah, v projektnih skupinah, v prostovoljskih skupinah.

(obkrožiti ali podčrtati)

Na katerih področjih ste delali in si pridobili izkušnje pred upokojitvijo:

gospodarstvo, podjetništvo, državna uprava, lokalna uprava, zdravstvo, kultura, šolstvo, predšolstvo, šport, znanost, kmetijstvo, drugo: _____

(obkrožiti ali podčrtati)

Ali uporabljate sodobna komunikacijska sredstva (e-pošto, programe MS Office ...)? DA NE

(obkrožiti ali podčrtati)

Koliko vašega časa bi bili pripravljeni žrtvovati za delo v ZDUS? _____

Spodaj podpisani se obvezujem, da so vse zgoraj navedene izjave točne in da zanje v celoti odgovarjam. Obenem dovoljujem ZDUS, da vse zgoraj navedene podatke uporablja zgolj za interno uporabo.

V (kraju) _____, dne _____.

Podpis

Izpolnjen vprašalnik pošljite na ZDUS, Kebetova ulica 9, 1000 Ljubljana.

Izpolni ZDUS

Vprašalnik ustrezno arhiviral _____, dne _____.

Sklepi sej ZDUS

Sklepi 25. seje UO ZDUS.

Datum: 12. januar 2011.

Prisotni: Slavica Golob, Silva Gorjup, Marija Krušič, dr. Mateja Kožuh Novak in Benjamin Brecej (pooblastil ga je g. Šedivy), Anton Donko, Janez Gologranc, Emil Hedžet, Jože Jazbec, Mirko Lebarič, Janez Malovrh, Mirko Miklavčič, Marjan Pavlič, Marjan Sedmak, Karl Drago Seme, Janez Šolar in Alojz Vitežnik.

Odsotnost je opravičil: Vladimir Šedivy.

Drugi prisotni: Zdenka Ferfila, Cecilija Lumbar, Vida Rozman, Rožca Šonc, Anka Tominšek, Angelca Žiberna, Jože Bučer, Emil Milan Pintar, Marjan Prinčič, Aldo Ternovec in Matjaž Vizjak.

- Seja se je začela z enominutnim molkom v spomin na pokojnega predsedniku PZDU Spodnje Podravje Franca Kodermana.
- Člani UO ZDUS so predsednici ZDUS dr. Mateja Kožuh Novak izročili šopek s čestitkami za nominacijo za Slovenko leta.

1. Potrditev zapisnika 24. seje UO ZDUS.

Sklep: Zapisnik 24. seje UO ZDUS je bil soglasno sprejet.

2. Festival za tretje življenjsko obdobje, kako naprej?

A. Tominšek je opozorila, da je Heureka! neupravičeno patentirala znamko festivala kot svojo. J. Jazbec je ocenil, da je lokacija festivala ni primerna, predavanja številčno preobsežna, pa tudi časovno se med seboj prekrivajo. M. Sedmak je poudaril, da se lahko festival odvija tudi pod drugim imenom in da bi dovolj en dan. J. Malovrh je menil, da bi zadostovala dvodnevna prireditve, prireditve pa bi distribuirali po Sloveniji.

Sklep: Oblikuje se pogajalska skupina ZDUS v sestavi J. Jazbec, M. Miklavčič, A. Tominšek, A. Donko in S. Golob, ki stopi v stik s predstavniki Heureka! in razčisti perečavprašanja. Rok je konec januarja 2011.

3. Letno srečanje upokoencev 2011.

Sklep: V skladu sklepom UO iz leta 2010 je UO potrdil, da letno srečanje upokoencev v letu 2011 bo, in pooblastil J. Jazbeca, J. Šolarja, A. Donka, M. Miklavčiča in dr. M. Kožuh Novak, da v roku enega tedna določijo datum in kraj prireditve.

4. Poročilo o delu 2010.

Sklep: Predsednica dr. M. Kožuh Novak je predlagala, da UO prestavi razpravo o letnem poročilu na naslednjo sejo. UO se je strinjal s predlogom.

5. Volitve 2011.

Sklepa:

- Delovna skupina V. K. Rozman, A. Tominšek, I. Jerman Jere in Z. Ferfila do 5. februarja 2011 pripravi pravilnik volitev.
- Volilni občni zbor bo 28. junija 2011.

Obiskujte strani www.zdus-zveza.si

6. Pravilnik o priznanjih.

Prisotni so poudarili, da je bil ob sprejetju pravilnika sprejet sklep o tem, da bo prvo leto v veljavi mehak prehod.

Sklep: Komisija za kadrovske in organizacijske zadeve ZDUS naj v skladu s 55. členom in v povezavi z 52. členom pravilnika o priznanjih ZDUS pripravi predlog sprememb pravilnika in ga predloži UO ZDUS v potrditev.

7. Razno

- UO ZDUS se strinja s pobudo skupine ZDUS za davčno zakonodajo o predlogu sprememb dohodninske lestvice.
- Člani UO so se strinjali s predlogom dr. M. Kožuh Novak, da iz sredstev članarine, zbrane v letu 2011, namenimo 21.250 evrov razširitvi projekta Starejši za starejše.
- A. Donko je obvestil prisotne o akciji Mobilnost v zrelih letih, ki se ji je pridružila tudi ZDUS z obveznostjo, da po PZDU razdeli 100 tisoč zloženk.
- Dr. M. Kožuh Novak je opozorila, da se pripravlja nova zakonodaja o podaljševanju voznih dovoljenj, kjer pa ne sme obveljati predlog, da je starost mejnik za podaljšanje vozniškega dovoljenja.
- Seje UO ZDUS v letu 2011 bodo vsak tretji četrtek v mesecu (razen v času počitnic).
- ZDUS podpira pokojninski zakon (15 glasov za, 1 proti, 1 vzdržan) in zakon o malem delu (14 glasov za, 3 vzdržani).

Sklepi 24. seje UO ZDUS.

Datum: 15. december 2010.

Prisotni: Marija Krušič, Mateja Kožuh Novak in Anton Donko, Janez Gologranc, Emil Hedžet, Jože Jazbec, Mirko Lebarič, Janez Malovrh, Mirko Miklavčič, Edvard Progar (pooblaščenec predsednika Južnoprimorske PZDU), Ivan Rakun (pooblaščenec predsednika Šaleške PZDU), Marjan Sedmak, Janez Šolar in Alojz Vitežnik.

Odsotnost so opravičili: Frančiška Četković, Slavica Golob, Zdenka Ferfila, Anka Osterman, Rožca Šonc in Tomaž Banovec, Jože Bučer, Franc Koderman in Vladimir Šedivy.

Drugi prisotni: Marinka Levičar, Cecilija Lumbar, Alenka Ogrin, Anka Tominšek, Angelca Žiberna in Milan Pavliha, Marjan Prinčič, Branko Simonovič, Aldo Ternovec, Matjaž Vizjak in Milan Zabavnik.

1. Potrditev zapisnika 23. seje UO ZDUS.

Sklep: Zapisnik 23. seje UO ZDUS je bil soglasno sprejet.

2. Kratka predstavitev projekta Lara.

Predstavitev mednarodnega projekta Lara, vrednega 30 tisoč evrov, je članom UO in drugim prisotnim predstavila strokovna sodelavka ZDUS Alenka Ogrin.

3. Kratka predstavitev projekta Setip.

Projekt Setip je predstavil član UO Janez Malovrh. Gre za projekta učenja uporabe sodobnih računalniških tehnologij. V Sloveniji se je predavanj udeležilo 64 slušateljev.

4. Informacija o projektu Starejši za skladen razvoj dolgožive družbe.

Projekt, vreden 154 tisoč evrov, ki jih je ZDUS dobila iz razpisa ministrstva za javno upravo in iz EU, je predstavila predsednica ZDUS dr. Mateja Kožuh Novak. V projektu bodo partnerji ZDUS še upokojeni delavci MNZ iz društva Maksa Perca in društva upokojencev Senior. Projekt bo trajal dve leti.

5. Informacija o prijavi treh novih projektov.

- Prvi nov projekt Aktivno državljanstvo bo vodil Emil Milan Pintar. Po projektu se bodo zvrstile okrogle mize o volilnih sistemih, sodelujoči pa bodo spremljali tudi delo parlamenta.
- Nov projekt je Zagotavljanje servisne računalniške podpore društvom, odgovorna za ta projekt sta Niko Jurišič in Rado Senčur.
- Tretji projekt je Krepitev vloge mreže v okolju ali na vsebinskem področju delovanja ter krepitev zmogljivosti mreže. Odgovorna oseba tega projekta je Zdenka Ferfila.

6. Volitve v letu 2011.

Leto 2011 bo tudi volilno leto v najvišje organe ZDUS, zato je predsednica ZDUS dr. Mateja Kožuh Novak predlagala, da naj bi zaradi zmanjšanja stroškov združili zbor članov in volitve vodstva ZDUS že v marcu 2011, sklep o tem pa naj bi sprejeli na januarski seji UO.

7. Kratko poročilo o delu ZDUS v letu 2010.

Kratko poročilo o delu ZDUS za leto 2010 je pripravila predsednica ZDUS Mateja Kožuh Novak. O poročilu naj bi obširneje razpravljali na januarski seji UO.

8. Razno.

- Člani UO so se seznanili s potekom projekta kartice ugodnosti ZDUS.
- Podpredsednik Anton Donko je poročal poteku izobraževanj po pokrajinah, ki se bodo nadaljevala še v januarju 2011.
- Projekt Vzajemne samopomoči je poteka dobro, saj je bilo do decembra zbranih že več kot 90 odstotkov vplačil.
- Pogovore s Sazas nadaljuje Anton Donko.
- V roku enega meseca bo ZDUS poslal DU vprašalnik, ali so društva pripravljena vzeti rabljene računalnike.

Po koncu uradnega dela seje je bila predstavljena še možnost multimedijskega vodenja seje (video konferenca), s člani Filantropije, s katerimi je ZDUS začel nov velik skupni projekt, pa je bila opravljena skupna zdravica.

Sklepi 10. seje komisije ZDUS za kadrovske in organizacijske zadeve.

Datum: 5. januar 2011.

Prisotni: Ana Bilbija, Martina Kralj, Vida Karolina Rozman in Emil Hedžet, Franc Anton Šoba in Franc Weindorfer.

Odsotnost so opravičili: Mojca Zdovc in Igor Lazar in Vladislav Puc.

Drugi prisotni: Zdenka Ferfila in Milan Zabavnik.

1. Potrditev zapisnika 9. seje komisije.

Sklep: Zapisnik 9. seje komisije je bil soglasno sprejet.

2. Obravnava dopolnitev predlogov za priznanja ZDUS.

Sklep: Komisija je soglasno sklenila predlagati UO ZDUS, da ZDUS od skupno vloženih 342 predlogov dodeli priznanja 325 kandidatom, od tega 46 kandidatom po 3. odstavku 34. členu pravilnika o priznanjih ZDUS. V 17 predlogih za priznanja kandidati ne izpolnjujejo zahtevanih pogojev, zato predlogi niso bili potrjeni. Poimenski seznam kandidatov z vpisanimi izpolnjenimi pogoji in predlogi za dodelitev priznanj je sestavni del tega zapisnika. Ta seznam se predloži UO ZDUS, ki se bo sestal 12. januarja 2011.

3. Pravilnik o priznanjih ZDUS.

Sklep: Komisija po 55. členu v zvezi z 52. členom pravilnika o priznanjih ZDUS pripravi predlog sprememb in dopolnitev pravilnika, ki ga sprejema UO ZDUS. Glede na te določbe komisija tudi spremlja in prouči morebitne pripombe in dopolnitve tudi s stališča usklajenosti pripomb z veljavnim pravilnikom. Na tej podlagi lahko za UO ZDUS pripravi morebitni predlog pripomb in dopolnitev pravilnika.

4. Predstavitve projekta Starejši za skladni razvoj dolgožive družbe in kadrovske vprašanja projekta.

Sklep: Komisija je v skupino za izbor in kadrovanje za delovno mesto v projektu Starejši za skladen razvoj dolgožive družbe imenovala Zdenko Ferfila, dr. Matejo Kožuh Novak, Vido Karolina Rozman, Antona Donka in Franca Weindorferja.

5. Postopek zbiranja kandidatov za organe ZDUS.

Sklep: Komisija je soglasno podprla objavo anketnega vprašalnika za kandidate, ki bi želeli sodelovati na volitvah v organe in telesa ZDUS. Izpolnjen vprašalnik naj pošljejo strokovnemu sodelavcu Milanu Zabavniku, ki bo tudi arhivar prispelih vprašalnikov. Uredniku časopisa ZDUS plus pa komisija nalaga, da v januarski številki ZDUS plus, kot tudi na spletnih straneh objavi vprašalnika.

6. Vnovično obvestilo predsednikom z opisom pristojnosti.

Sklep: Vsi predsedniki komisij ZDUS naj v doglednem času opišejo naloge in pristojnosti svojih komisij. Strokovne službe ZDUS sestavijo poročilo o delovanju komisij in udeležbi posameznih članov komisij na sejah. V poročilu, ki bo nastalo na podlagi teh dokumentov, bo komisija ali njena delovna skupina pripravila akt o delu UO in njegovih delovnih teles.

Sklepi 11. seje komisije ZDUS za gospodarske zadeve.

Datum: 13. december 2010.

Prisotni: Janko Deželak, Vladislav Puc, Franc Šmajd in Franc Trampuž.

Odsotnost je opravičil: Igor Lazar.

Drugi prisotni: Mirko Miklavčič in Milan Zabavnik.

1. Potrditev zapisnika 10. seje komisije.

Sklep: Člani komisije so vsebinsko dopolnili drugo in četrto točko zapisnika in ga popravljenega soglasno sprejeli.

2. Informacija o projektu Kartica zaupanja.

Sestanka z vodstvom Diners Cluba International (nadalje v besedilu DCI) stan se udeležila predsednik komisije za gospodarstvo ZDUS Janko Deželak in podpredsednik ZDUS Mirko Miklavčič. Vodstvo DCI jima je zatrdilo, da zaposlitev Simone Dimic ne bo vplivala na potek projekta, ki je dobil zeleno luč tudi na najvišjem vrhu DCI, na katerem so projekt Kartico ugodnosti ZDUS predstavili kot prvi tak projekt na svetu. Ob tem je vodstvo DCI predstavilo tudi osnutek kartice.

3. Pobude in vprašanja članov.

Člani komisije so se seznanili z najnovejšimi informacijami o razmerah v Vzajemni, d. v. z.

4. Razno.

Člani komisije so se seznanili z možnostmi investiranja v hotel Delfin.

Sklepi:

- Člani komisije menijo, da je spricho na razmer na trgu nepremičnin treba izkoristiti razmere in kar najhitreje preučiti možnosti za razširitev hotelskega kompleksa hotela Delfin v Izoli. Vodstvu in nadzornemu svetu Delfina predlagajo, da razpravljajo o nadaljnjem možnem razvoju in povečanju zmogljivosti. Sklep je bil sprejet soglasno.

Predsednik komisije je povedal, da je v ZDUS začela delovati skupina za davke in finančni sistem.

- Člani komisije so soglasno potrdili predlog predsednice ZDUS dr. Mateje Kožuh Novak in sprejeli sklep, da povabijo medse kot novega člana komisije Martina Jakšeta. Predlog za UO ZDUS bo pripravil strokovni sodelavec Milan Zabavnik.

Sklepi ustanovne seje skupine ZDUS za davčno zakonodajo.

Datum: 8. december 2010.

Prisotni: Ana Bilbija, Irena Ferencek in Stanko Debeljak, Janko Deželak in Franc Fekonja.

Drugi prisotni: Branka Kastelic in dr. Mateja Kožuh Novak.

Skupina za davčno zakonodajo bo začela z obravnavo predloga zakona o davku na nepremičnine, ki je v javni razpravi naletel na številne pripombe, davki pa tudi sicer zadevajo upokojujence in njihov socialni položaj. Skupina ZDUS, sestavljena iz strokovnjakov s tega področja, bo redno spremljala davčno zakonodajo in se odzivala na predlagane spremembe ali rešitve ter s pripombami seznanjala javnost in poslance državnega zbora. Člani komisije (še) niso določili predsednika skupine, predlagali pa so, naj komisijo začasno vodi Branka Kastelic.

O predlogu zakona na nepremičnine so menili, da je neživljenjski in asocialen. Pri tem so bili posebej kritični na določbo zakona, ki ob neplačilu davka predvideva izvršbo na nepremičnino in konverzijo davčne terjatve v lastniški delež. Izvršba na nepremičnino, kot jo predvideva zakon, je povsem nesocialna, saj bo na podlagi te zakonske določbe lahko dolžnik zaradi sorazmerno majhnega dolga ob nepremičnino, katere vrednost pa je veliko večje od dolga.

V nadaljevanju je član komisije Stanko Debeljak podal pobudo za spremembo zakona o dohodnini in da bi uveljavili večjo progresijo ter pri tem odpravili 1. razred na lestvici dohodninskih stopenj ter uvedli nov višji razred obdavčitve, kot ga določa zakon.

Sklepa:

- Komisija za davčno zakonodajo daje pobudo upravnemu odboru ZDUS za spremembo stopnje dohodnine za davčno leto 2010, in sicer, da se črta 1. razred, kjer dosedanja lestvica predvideva plačilo dohodnine v višini 16 odstotkov, če znaša neto letna davčna osnova do 7.528,99 evra, tako da bi bila odpravljena stopnja dohodnine do zneska neto davčne osnove do 7.528,99 evra.

- Zaradi progresije obdavčitve se doda nov višji razred stopnje dohodnine, ki bo od dosedanje 41-odstotne obdavčitve za neto letno davčno osnovo nad 15.057,96 evra, določil višjo stopnjo obdavčitve za višje neto davčne osnove.

Obrazložitev: Obdavčitev davčnih zavezancev, katerih neto letna davčna osnova do 7.528,99 evra predstavlja veliko breme za populacijo z najnižjimi prihodki, med katerimi je tudi veliko upokojujencev. Izpad dohodka v proračunu, ki bi bil posledica odprave 1. razreda davčne lestvice, bi nadomestili z uvedbo višjega razreda, ki bi progresivno obdavčil vse neto letne davčne osnove nad 15.057,96 evra.

- Predlog za spremembo stopenj dohodnine pripravi B. Kastelic.

Sklepi 10. seje komisije ZDUS za gospodarske zadeve.

Datum: 7. december 2010.

Prisotni: Janko Deželak in Franc Trampuž.

Odsotnost so opravičili: Igor Lazar, Vladislav Puc in Franc Šmajd.

Drugi prisotni: Mirko Miklavčič in Milan Zabavnik.

1. Potrditev zapisnika 9. seje komisije.

Sklep: Zapisnik 9. seje komisije je bil soglasno sprejet.

2. Informacija o projektu Kartica zaupanja.

Komisija se je sestala spricho informacije iz medijev, da so v Diners Club International Slovenija zaposlili Simono Dimic, ki naj bi bila skrbela za komercialo DCI, kar pa bi lahko resno ogrozilo Projekt kartica ugodnosti ZDUS. Člani komisije so se strinjali, da je treba razmere skrbno proučiti in upoštevati tudi to, da bi lahko ta zaposlitev škodovala ugledu ZDUS. Zato bo potreben vnovičen temeljit razgovor z DCI, to nalogo pa so naložili predsedniku komisije Janku Deželaku in podpredsedniku ZDUS Mirku Miklavčiču. Oba bosta opravila temeljit razgovor z DCI in o tem poročala na naslednji seji komisije.

3. Pobude in vprašanja članov.

Glede na prispelo ponudbo podjetja Sosed, d. o. o. je komisija ugotovila, da ZDUS že ima podobne pogodbe, ki pa jih bo treba še enkrat pregledati in preučiti, ali se je mogoče ponudbo vključiti v poslovanje ZDUS in ali ni v nasprotju s podobno pogodbo, ki je sklenjena s podjetjem A-SOFT, d. o. o. Strokovnemu sodelavcu Milanu Zabavniku pa je bilo naročeno, da to preveri.

4. Razno.

Člani komisije so se seznanili z možnostmi investiranja v hotelu Delfin. Razprava se bo nadaljevala na naslednji seji.

Sklepi 10. seje komisije ZDUS za tehniško kulturo.

Datum: 29. november 2010.

Prisotni: Majda Zorec Karlovšek, predsednica Fortox in Anton Donko, Andrej Jus in Aleksander Marič.

Odsotnost so opravičili: Slavica Jelenc, Jože Bitežnik in Ivan Polanec.

1. Potrditev zapisnika 9. seje komisije.

Sklep: Zapisnik 9. seje komisije je bil soglasno sprejet.

2. Rezultati aktivnosti KTK v 2010.

• Razstava fotografij na 10. Festivalu za tretje življenjsko obdobje.

Sklep: Razstava fotografij na Festivalu za tretje življenjsko obdobje bo poslej stalna. Vsakič jo bo pripravila druga PZDU.

• Potek akcije Digitalna fotografija, izvedba in financiranje.

Sklep: V letu 2010 so tečaj izvedle štiri pokrajinske zveze: šaleška, koroška, pomurska in severnoprimorska, ki bodo dobile vsaka po 250 evrov. V letu 2011 bomo z akcijo nadaljevali, zato naj vodstva PZDU po tečaju digitalne fotografije pošljejo na komisijo poročilo z navedbo datuma, kraja izvedbe, številom udeležencev in izvedenim programom. Poročilo pošljite po pošti na ZDUS, s pripisom za KTK ali po e-pošti marjanca.golobic@zdus-zveza.si.

• Priprave na okroglo mizo Tehniška kultura in starejši ljudje.

Sklep: Organizacija okrogle mize o tehniški kulturi in starejših je sestavni del projekta, ki nam ga v letu 2010 ni uspelo izpeljati, zato bo med prednostnimi nalogami v prvi polovici leta 2011. Namen okrogle mize je spodbujati aktivnost starejših na področju tehniške kulture, še posebej moških, saj so ženske v tretjem življenjskem obdobju že tako aktivnejše od moških. Drugi cilj je ohranjanje tehniške dediščine, tretji cilj pa je prenos te dediščine na mlajše generacije. Zato prosimo PZDU in DU, ki imajo izkušnje na področju tehniške kulture, da se prijavijo in sporočijo, kdo so kontaktne osebe.

3. Pregled in potrditev del in nalog komisije za tehnično kulturo.

Sklep: V letu 2011 bomo dajali prednost tehnologijam, povezanimi z ekologijo, kar je tudi ena od izhodiščnih točk medgeneracijskega sodelovanja. Nabor del in nalog bomo posredovali kadrovski komisiji ZDUS.

4. Posvet o temi Starejši voznik v prometu.

Sklep: Razdelili bomo 100 zloženek in obširneje poročali o akciji v januarski številki glasila ZDUS plus. KTK bo pripravila akcijski načrt za organizacijo pokrajinskih srečanj o tej tematiki, vodstva PZDU pa naj se aktivno odzovejo na predlog in pripravijo izvedbeni del te akcije.

Sklepi 9. seje komisije ZDUS za kadrovske in organizacijske zadeve.

Datum: 9. november 2010.

Prisotni: Ana Bilbija, Martina Kralj, Vida Karolina Rozman in Emil Hedžet, Igor Lazar, Vladislav Puc, Anton Šoba, Franc Weindorfer.

Odsotnost je opravičila: Mojca Zdovc.

Drugi prisotni: Milan Zabavnik.

1. Potrditev zapisnika 8. seje komisije.

Sklep: Zapisnik 8. seje komisije je bil soglasno sprejet.

2. Obravnava predlogov za priznanja ZDUS.

Sklep: Komisija je predloge za priznanja obravnavala v skladu s pravilnikom o priznanjih ZDUS ter soglasno sklenila, da bo predlagala UO ZDUS, da priznanja ZDUS podeli predlaganim 169 kandidatom od skupno 310 kandidatov.

Za dopolnitev nepopolnih 112 predlogov za priznanja ZDUS je komisija pooblastila strokovnega sodelavca Milana Zabavnika, da obvesti predlagatelje, da dopolnijo vloge z manjkajočimi podatki. Za to imajo po 31. členu pravilnika o priznanjih ZDUS na voljo 7 dni po prejemu obvestila o nepopolni vlogi.

Komisija bo po izteku tega roka vnovič odločala.

V 29 predlogih za priznanja pa kandidati niso izpolnjevali pogojev, ki jih določa pravilnik o priznanjih ZDUS, zato so bili tudi zavrnjeni. Seznam po pokrajinah je sestavni del tega zapisnika.

3. Pobude in vprašanja članov.

Sklep: Strokovne službe ZDUS naj čim prej pripravijo vprašalnik o želenem sodelovanju v ZDUS v novem mandatu 2011 - 2015, ki poleg temeljnih podatkov o upokojujencu vsebuje tudi seznam področij delovanja v ZDUS (npr.: zdravstvo, kultura, gospodarstvo ...), za katere upokojenec lahko evidentira svoje zanimanje.

4. Razno.

Sklepi:

- Na pobudo, ki je prišla iz Spodnjepodravske PZDU, da v komisijo ZDUS za tehnično kulturo sprejmejo člana iz njihove pokrajine, je komisija odločila, da odstopajo vlogo komisiji ZDUS za tehnično kulturo, ki naj odloči in v primeru podpore predlog posreduje komisiji ZDUS za kadrovske in organizacijske zadeve.

- Kar zadeva prošnjo za pomoč pri nabavi prapora za DU Veliki Gaber, je komisija soglasno sklenila vlogo odstopiti v obravnavo UO ZDUS.

- Na predlog predsednika DU Lavrica Jožeta Sebanca so člani komisije sklenili, da bodo na prihodnji seji pripravili pravilnik o nošenju prapora.

ZDUS

Obiskujte strani www.zdus-zveza.si

SREČO JE LEPO DELITI.

PRISTOP

www.triglav.si

ZAVAROVANJE
ZA VARNE
VOZNIKE

-10%

PAMETNO JE IMETI DOBRO ZAVAROVAN AVTO.

 triglav

POPUST VELJA ZA ZAVAROVANCE, STARE 33 LET IN VEČ, PRI ZAVAROVANJU AVTOMOBILSKE ODGOVORNOSTI IN ZAVAROVANJU VOZNIKA ZA ŠKODO ZARADI TELESNIH POŠKODB, IN SICER ZA OSEBNA VOZILA V LASTI IN UPORABI FIZIČNIH OSEB. VEČ INFORMACIJ NA AVTO.TRIGLAV.SI.